

פרוטוקול

ישיבת ועדת סיוע לניצולי שואה ומיזמים חברתיים מס' 21/2, לה"ר ירושלים

יום חמישי, ב' סיון תשפ"א, 13/05/2021

חברים:

סגן יו"ר דירקטוריון - ניסן צ'ליק - יו"ר הוועדה
יוסי קטריבס (נכח בזום); עו"ד אלישבע אנסבכר; רונית בויטנר; חיים כהן; אלירן שמואל-חי (נכח בזום)
משתתפים:

מאי וסילביצקי; אלי כהן; ליאורה כהן-נצר; צחי משה; אריאל סטוצינסקי; לאה פדידה; אורן רובינסון

סדר יום:

1. אישור פרוטוקול מס 21/1 מיום 14/03/2021
2. קבלת נתוני מצב שורדי השואה בישראל נכון להיום ודיון על פעילות מותאמת
3. הצעה ואישור - סיור חברי הוועדה למוסדות ללימוד השואה במוסד "השואה" / "יד מרדכי" / לוחמי הגיטאות"
4. פעילויות וסיורים מותאמים לניצולי שואה למשך השנה - דיון והצעות
5. שונות

תמצית דיון והחלטות:

1. אישור פרוטוקול מס 21/1 מיום 14/03/2021

עיקרי הדיון:

פרוטוקול הישיבה מיום 14.3.21 אושר פה אחד.

2. קבלת נתוני מצב שורדי השואה בישראל נכון להיום ודיון על פעילות מותאמת

עיקרי הדיון:

יוסי קטריבס ביקש להציג נתונים בדבר ניצולי השואה וציין את הנתונים הבאים נכון לחודש פברואר 2021: ישנם למעלה 178,000 שורדי שואה. 32,000 חצו את גיל 90 ולמעלה מ-900 עברו את גיל מאה. בשנה; האחרונה התמודדו השורדים עם נגיף הקורונה ועם בדידות, מתח נפשי חרדות ומצוקה גוברת. יוסי ציין כי סוגיית הבדידות והמתח הנפשי הוזכרו גם בישיבה הקודמת. חלק מהשורדים מסתייעים במערך מתנדבים של הרשות לניצולי שואה שמבקרים; ומשמשים משענת; ומסייעים בהבאת מזון ציוד תרופות. חלק מהם מסייע גם בהדרכה בשימוש באמצעים טכנולוגיים. יוסי ציין את החלוקה לפי מוצאם של השורדים. הוסיף כי חיפה היא העיר שבה מתגוררים הכי הרבה שורדים, אח"כ ירושלים, תל אביב, אשדוד, נתניה, באר שבע, פתח תקווה וראשון לציון. בשנה האחרונה הלכו לעולמם 15,000 שורדים; בממוצע 41 מידי יום. לכן צריך לסייע ובמהירות. עזרה אישית, הפגת בדידות, מיצוי זכויות, ביקורי בית, הם דברים שיכולים לתת סיוע מידי ומענה.

3. הצעה ואישור - סיור חברי הוועדה למוסדות ללימוד השואה במוסד "השואה" / "יד מרדכי" / לוחמי הגיטאות"

עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה נתן גילוי נאות, לפיו הינו בין היתר חבר במוסד "משואה" & מוסד ללימוד השואה והכנה לקבוצות לפני יציאה לפולין. יו"ר הוועדה הציע לקיים סיור במוסד זה כדי להבין את גודל האסון שקרה וכיצד ניצלו כמה וכמה אלפי ילדים. הצעתו של יו"ר הוועדה היא כי חברי הוועדה יקיימו ביקור בשלושת המקומות: יד מרדכי בדרום, משואה באזור המרכז ולוחמי הגיטאות בצפון. יש להקנות לחברים ולדורות הבאים את הלקח וגם את הידע. לאחר אישור ההצעה מזכירות החברה תטפל בקיום הסיורים. עו"ד מאי וסילביצקי בירכה על הגילוי הנאות של יו"ר הוועדה והוסיפה כי מכיוון שההצעה כוללת גם סיורים לארגונים נוספים והיות ומדובר בסיור תוכני, אין בכך בעיה.

החלטה מס' 21550201/4

הוועדה מחליטה פה אחד כי חבריה יקיימו את הסיורים כפי שהוצע על ידי יו"ר הוועדה במקומות המפורטים לעיל.

4. פעילויות וסיורים מותאמים לניצולי שואה למשך השנה - דיון והצעות

עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה שאל כיצד חברי הוועדה חושבים שק"ל יכולה לסייע לניצולים. ביקש לפתוח את הדיון ולשמע את החברים. לאה פדידה ציינה כי בקדנציה הקודמת קק"ל; העניקה שי באופן אישי לשורדים באמצעות עובדי קק"ל ותנועות נוער. יש שורדי שואה שיש להם קשיים כלכליים והסיוע הוא העברת מסר שחושבים עליהם. רונית שאלה כיצד פילחו את השורדים? לאה השיבה שבוצעה פנייה למשרד הרווחה ולרשויות. יש לבחון משפטית את נושא השי וכיצד ניתן לסייע במקומות בהם נדרש סיוע משמעותי אחר למשל, שיפוצים, הוספת ריהוט וכו'. לאה הוסיפה כי בוצע פרויקט עם הקרן לניצולי שואה, בכל שנה יצאו 12 סיורים, 4 בכל מרחב. נבנה מסלול לפי מקום המגורים, מפגש חוויתי שהתקיים במשך 4 שנים. בין השורדים יש שרוצים לטייל ולחוות, ממליצה בחום על הפעילות שיש לה גם אופי קק"לי. אלו הפרויקטים שאגף קשרי ציבור עשה בעבר והופסקו. יו"ר הוועדה ציין כי חשוב לדעת מה נעשה ולבדוק האם יש בעיה או מניעה משפטית לקיים את הפעילות גם השנה. לאה פדידה השיבה כי התקציב היה סעיף ייעודי שאושר על ידי הדירקטוריון שאינו קיים היום (כ-700 אלף ₪). בוצעה פנייה לרשויות שבמסגרת פרויקט מעוף מהם התקבלו שמות של שורדים, התקציב נוהל בקשרי ציבור. יו"ר הוועדה ציין כי כרגע אין לוועדה תקציב. יש לבקש מההנהלה/מנכ"ל תקציב לשם כך. חיים כהן ציין כי ייתכן ונדרש שת"פ בין הוועדה הדירקטוריונית לתקשורת לבין הוועדה לסיוע לניצולי שואה. זו הזדמנות להרחיב את הפעילות של קק"ל למען הקהילה. בעבר עלו שאלות כאלו ואחרות, כיצד להיות שונים מיתר הגופים שפועלים, מה ייחודי לקק"ל. יש להגביר את הפעילות למען הקהילה ולמען אוכלוסיות חלשות, לא תמיד מדובר בכסף, אלא בתשומת לב באמצעות המתנדבים. בשיתוף עם ועדת תקשורת ואולי גופים נוספים, ניתן יהיה לעשות פעולות לא רק ביום השואה ואף רצוי שלא לעשות זאת ביום השואה ולקיים לאירוע ייחודי ולכן יש מקום להכנת תוכנית. אם נדרש להיאבק תקציבית ימצאו האיזונים. לאה; פדידה ציינה כי יש מרכזים לניצולי שואה, יש למפות את המרכזים ומהם להגיע להרבה ניצולים בבת אחת. במרכזים השורדים מחולקים לפי היכולת הפיזית ובתוכנית שתעשה לתת דגש למרכזי היום הללו. כדאי להתייחס לכך בתוכנית שתגובש. יו"ר הוועדה ציין כי הרעיון של חיים כהן מבורך, אך השמיכה נמתחת מבחינה תקציבית. המטרה היא לשים את הפוקוס על נושא שורדי שואה כי אין ועדה אחרת שיכולה לסייע בנושא. קק"ל לא תוכל לעסוק בכלום אלא יש לקבוע; לאיזה כיוון ללכת, האמצעים אינם בלתי מוגבלים. חיים כהן ציין כי הנושא חשוב וניתן למצוא בסיס של שיתופי פעולה, למצוא גורם מסחרי שיוכל לשתף פעולה. עו"ד מאי וסילביצקי הבהירה כי על הוועדה להתוות מדיניות בכל הנוגע לסוגי הפעילויות אותם רוצים לקדם ולא לקבוע ו/או לעסוק בהתקשרויות עם גופים ספציפיים. אלישבע אנסבכר שאלה מה הייתה המניעה המשפטית

בהענקת השי בעבר. עו"ד מאי וסילביצקי השיבה כי היות והפעילות שנעשתה בעבר הייתה קודמת לזמנה בקק"ל היא תבצע בדיקה בכל הנוגע לסוגיות המשפטיות שהועלו בעבר; כמו כן, עו"ד וסילביצקי ציינה כי תידרש פנייה לציבור באמצעות אתר קק"ל או בכל דרך אחרת כדי להזמין גופים שונים להשתתף וכי בעייתי לעשות פיילוט בעיר מסוימת בלבד. מציעה לבדוק את ההחלטה בהתאם למטרות קק"ל ואז תיתן את הכלים כיצד לעשות זאת; עו"ד וסילביצקי הוסיפה כי דרושה הגדרה מה בדיוק רוצים, למה מכוון ואז תבדוק ותיתן את הכלים. חיים כהן ציין כי הוא מבין את הרתיעה לגבי גופים מסחריים. יש עיריות שישמחו להיות שותפות ליוזמה, מאמין שניתן למסד מיזם כזה שיהפוך לשיתוף קבוע. רונית בויטנר ציינה שיש הרבה ארגונים מעורבים. למשל ארגון "עמד" שנותן שירותים לניצולי שואה. נושא הבדידות והקשר הוא מאוד משמעותי גם חינוכית וערכית. חשוב לייצר המשכיות ולא רק מס' פעמים בשנה. הסיוורים פונים לאחוז מאוד קטן של הניצולים וזה לא רלוונטי לכולם. בתוך הבתים ניתן להגיע לחתך רחב יותר. יש מועדונים לניצולי שואה בהם אפשר להעביר הרצאות והעברה לערכי קק"ל, לאו דווקא באמצעות סיוורים. יש מס' דרכי פעולה שיש לתת עליהן את הדעת ולקדמן. צריך להתכנס ולקדם במהירות. יו"ר הוועדה ציין כי הנושא ייבדק מול היועמ"ש של הוועדה ומה הן המגבלות. עו"ד וסילביצקי ציינה כי ככלל ובהתאם לנוהל התקשוריות בקק"ל אין מניעה לבצע מיזם משותף עם גופים מסחריים כל עוד המיזם אינו למטרות רווח. ככל שיוחלט על פעילויות בהן ישולבו תנועות הנוער ו/או תכני וערכי קק"ל והיכרות עם קק"ל זה קושר את הפעילויות למטרות קק"ל ואין עם כך בעיה. באשר לפעילויות ספציפיות כמו קמחא דפסחא יש לבדוק את כלל ההיבטים אם ואיך עושים. מציעה להחליט ולהציע רעיונות כלליים; שייבדקו מבחינה משפטית. חיים כהן הציע לעלות את הנושא במסגרת ועדת תקשורת. באמצעות הרשויות ניתן להגיע לכולם, בכל עיר יש מחלקה לטיפול בניצולי שואה. לא מאמין שיהיה ראש עיר שיסרב לקיים שת"פ. צריך יהיה לגבש צוות מצומצם והדבר יובא להכרעה בנושא ולקדם. חשיפה לקק"ל בעוד היטב של עשייה. יו"ר הוועדה ציין כי אם יש לחברי הוועדה עוד רעיונות לתרום כדי לקדם, הוא פתוח לכל רעיון; יש רצון טוב ורצון לעזור לניצולים בעיקר בנושא הבדידות. אלישבע אנסבכר הציעה לבקש מיפוי של מרכזי היום של הניצולים ומי מתפעל אותם כדי שניתן יהיה לקבל מפה מלאה למי לפנות. חיים כהן הזכיר את הנסיעה לפולין במסגרת קק"ל שהתקיימה בחגיגות ה-70 למדינה, הציע לארגן שוב נסיעה לפולין לחברי הדירקטוריון. יו"ר הוועדה השיב כי; יבחן את הנושא. חיים כהן הציע שאחרי ישיבת ועדת תקשורת, הדבר יהפוך לתוכנית עבודה משותפת של שתי הוועדות, יוקם צוות שיכין את הנושא. יש לבדוק את נושא קק"ל למען הקהילה ואת נושא הביטוח והכניסה לבתים. עו"ד וסילביצקי ציינה כי ברגע שיהיו רשימת מועדונים ומרכזי יום ניתן; יהיה ליצור קשר. מאי ביקשה לדעת מהי הפעילות המומלצת על ידי הוועדה. יו"ר הוועדה יפנה למנכ"ל בנושא התקציב.

החלטה מס' 21550202/4

הוועדה ממליצה לדירקטוריון לקיים פעילויות ושיתופי פעולה עם מועדוניות ומרכזי יום ייעודים לניצולי שואה ברשויות השונות בשילוב עם ערכי ותכני קק"ל. יש לבדוק תקציב והיתכנות ולתאם עם הוועדה הדירקטוריונית לחינוך. הוועדה מבקשת לקבל חוות דעת משפטית בכל הנוגע לאפשרות לבצע ביקורים ע"י בני נוער והבאת שי לניצולי שואה, לרבות אפשרות לשפץ/לרהט את בתיהם, כפי שהיה נהוג בעבר.

5. שונות

כותבת/ת הפרוטוקול: גלי סיטון

ניסן צ'ליק, יו"ר הוועדה